

diplovová práce : Minipanelák
téma: Soběstačné mobilní obydlí
AR 2020/2021 LS
student : Bc.ondřej Buš
vedoucí práce : Prof.Ing.arch. Zdeněk Fránek FENG
oponent : MArch ing.arch.ing. Jiří Vítek

Zvolené téma diplomové práce spojuje několik významných fenoménů dneška. Off grid bydlení, minimální prostor, nulovou ekologickou stopu, rozebíratelnost, modul a jeho uplatnění. Ve své tezi student zdůrazňuje fokus na novou typologii a vytváření struktur, důraz na schopnost objektu splynout se svým okolím. Práce je rozdělena logicky a přehledně do kapitol : úvodní rešerše, technologie, typologie, systému výstavby, detaily a aplikace v určitých prostředích. Práce je na vysoké grafické úrovni, je přehledná a srozumitelná. Velký důraz na systém stavby, včetně rozebrání jednotlivých kroků výstavby, je sympatický. Vcelku je diplomant ve své práci úspěšný a naplňuje formální představy technicky vzdělaného architekta. Koncept je jasný, reaguje na současnou krizi modernity a post moderní tendence úniku zpět ke kořenům, zpět do přírody. Všudypřítomný patetismus používání technologických berliček, které mají řešit současnou ekologickou krizi není rozvinut do hloubky, ale jeho aplikace je již ověřena a domestikována, i když prozatím v malé míře. Zde bych od studenta čekal větší důraz na propojení technologie a architektury. Přece jen na kubus umístit solární panely, propojit nakládání s vodou formou recyklace a zalévat šedou vodou a podobně, nejsou nějaké futuristické výstrelky, ale měla by to být běžná praxe, jak již ukazují některé realizace vedoucího práce, Prof. Z. Fránka, který jde jistě dobrým příkladem. Práce je vlastně velmi zajímavá právě z koncepčně teoretického hlediska, protože debata o minimálních domech, která proběhla u nás např formou freedomků, které se neuchytily, stále rezonuje u mladých architektů, ale není správně formulována. Téma funkce, které i zde diplomant zmiňuje je totiž slepou uličkou, a je zvláštní, že ještě na čvut rezonuje. Právě u modulů, je daleko přesnější se zabývat činnostmi a časovostmi. Funkce sleduje co? kniha Jana Michla, by se měla stát povinnou četbou. Bylo by velmi dobré kdyby diplomant v rámci úvah o modulu nezůstal u učebnicového typologického cvičení, ale téma rozvinul v aplikovaný experiment a ukázal inovativnější řešení. Nabízené je uvěřitelné a možná již trochu okoukané. V rámci slibovaných stavebních struktur bylo možné ukázat víc, jít více do hloubky a systém prověřit ve více situacích. V aplikační části se totiž objevuje vždy jen jeden modul, který doplňuje nebo existuje v různém kontextu a to vlastně složku udržitelnosti podrývá. Protože individualistický ostrovní dům uprostřed krajiny, je vrchol arogance a ega. Spolupráce a synergie je to co v budoucnu bude daleko více dávat smysl, protože například ukládání energie do vodíku a její distribuce podle okamžité potřeby bude daleko efektivnější než současný systém. To samé můžeme konstatovat u vodního hospodářství, kdy uživit bakterie nelze jen s jedním modulem. Práce bilancuje mezi modernistickou aplikací inovativního domu / Dom-Ino /, kdy dokonce používání příhrad jako základní platformy figure ground přesně odkazuje k modernistickým myšlenkám počátku 20.století. Efektivní a racionální bedna mini paneláku, také nese modernistický narativ. Ale témata se kterými student pracuje, nejsou modernistická. Tento paradox v narativu práce je zřejmě způsoben neuvědomováním si esence architektury a to že architektura je jazyk, který nám sděluje architektonický záměr. Zmatení jazyků, které je v práci zřejmé, ale pravděpodobně spíše než na zanedbání odkazuje na antiformalní způsob vyučování na českých architektonicko-technických školách, kdy se forma bere jako zapovězená a zapomíná se na

to že i antifforma, je forma. Na tomto základě bychom se pak mohli ptát proč má modul takové okna jaké má, proč jsou najednou dvě vedle sebe, proč má vždy rovnou střechu, proč má takovou fasádu právě v takovém kontextu. Onen záměr, že krabicový modul je jako chameleon, pak v kontextu přírody vypadá jako oxymoron. Dispoziční řešení vyznívají pak genericky a banálně a nedosahují vytyčeného záměru o inteligentním obýváním v 21. století. Práce se stavbou - modulem a komponentou je velmi detailně prokreslena. Vidíme detaily jak na sebe jednotlivé panely dosedají, jakou mají skladbu. Zde je však ignorován současný diskurz diskrétních architektur, který jde dál a vytváří z jednotlivých modulů zcela nový architektonický jazyk. Který si nejen bere do hledáčku současné možnosti digitální výroby, ale i sociálně ekonomické aspekty architektury. V poslední řadě, nezávislost na energetickém gridu může vést k novému způsobu utváření společnosti a jejímu organizování a to je téma blízké budoucnosti, které by architekti neměli nechat jen tak ležet. Práce je velmi pečlivě nakreslena a graficky upravena a prokazuje píli a soustředění studenta. Přeji mu aby se více otevřel experimentu a širšímu zkoumání věcí, protože zachování starých typologických a architektonických dogmat na poli proměnlivé a stále se měnící skutečnosti není evoluční.

Práci hodnotím celkově **B**

otázky k obhajobě :

Jaký vztah má architektonický narativ projektu k jeho zadání?

Je modernistické uvažování platné v postindustriální krajině a reakci na současnou ekologickou krizi?

V jaké souvislosti vidíte svůj projekt mini paneláku k projektu diskrétních architektur reprezentovaných např. Gillesem Retsinem, či José Sanchezem?

Jak se proměňuje modul v rámci různých kontextů? jenom fasádou?

v Mešovicích

6.6.2021

MArch ing.arch.ing. Jiří Vítek

